

Aan de Tweede Kamercommissie Volksgezondheid, Welzijn en Sport (cie.vws@tweedekamer.nl)

Datum
5 oktober 2026

Bijlage(n)
-

Contactpersoon
Maarten Hijink (maarten.hijink@valente.nl)

Doorkiesnummer
06-14855465

Onderwerp
Behandeling Begroting 2027 VWS

Ons kenmerk
VA26-031

Geachte leden van de Tweede Kamer,

Volgende week is de plenaire behandeling van de begroting 2027 VWS voorzien. Als inbreng voor het debat roepen wij u op tot het volgende.

- Schrap de bezuinigingen op de langdurige ggz en investeer in preventie en bemoeizorg
- Voer het Nationaal Actieplan Dakloosheid met urgentie uit
- Verstevig de aanpak huiselijk geweld en neem daartoe aanvullende maatregelen

Schrap bezuinigingen langdurige ggz en investeer in preventie en bemoeizorg

Het groeiende aantal meldingen en incidenten van mensen met een ernstige psychische kwetsbaarheid en onbegrepen gedrag is schrijnend en raakt deze mensen zelf en hun omgeving. Met een veilige woonplek, en blijvende ondersteuning kunnen escalaties veelal worden voorkomen. Eerder is al breed geconstateerd dat landelijke regie nodig is op meer passende woonzorgplekken en Skaeve Huse en investeringen in bemoeizorg en preventie. Het kabinet dreigt echter de komende jaren tot uiteindelijk circa € 91 miljoen minder groei ruimte in de langdurige ggz (woonzorg) beschikbaar te stellen dan eerder voorzien¹, terwijl juist méér woonzorgplaatsen nodig zijn. Deze bezuiniging dreigt te worden ingezet zonder te weten wat de maatschappelijke en financiële consequenties daarvan zullen zijn, bijvoorbeeld als het gaat om wachtlijsten, onvervulde woonzorg en meldingen van mensen met onbegrepen gedrag. Door de bezuinigingen dreigt juist een toename van mensen met een psychische kwetsbaarheid die niet de woonzorg krijgen die ze nodig hebben. Valente wees eerder ook op de maatschappelijke effecten voor gemeenten, opvang, crisisdiensten, politie en de samenleving als geheel.²

Neemt u het initiatief om de regering op te roepen de bezuinigingen op de langdurige ggz te schrappen? Vraagt u juist te investeren in preventie, bemoeizorg én de uitvoering van bestaande plannen als de werkagenda 'Een betekenisvol leven met een langdurige psychische aandoening'³?

Voer het Nationaal Actieplan Dakloosheid met urgentie uit

Het aantal dakloze mensen in Nederland is hoog en de afgelopen jaren alarmerend gestegen⁴. Het ETHOS-telonderzoek⁵ legt veel verborgen dakloosheid bloot, onder wie jongeren, arbeidsmigranten (veelal vanuit de EU) en vrouwen met kinderen. Opvanglocaties zijn al lange tijd overvol, terwijl steeds meer mensen noodgedwongen langdurig verblijven bij familie of vrienden, in vakantieparken

¹ [Factsheet bezuinigingen regering op de langdurige ggz - Vereniging Valente](#)

² [Column Maarten Hijink 'Wie vangt de klap op?' - Vereniging Valente](#)

³ [Werkagenda Een betekenisvol leven met een langdurige psychische aandoening | Publicatie | Rijksoverheid.nl](#)

⁴ [30,6 duizend dakloze mensen in Nederland | CBS](#)

⁵ [Dakloosheid in Nederland: tellen en handelen! - Vereniging Valente](#)

of zelfs slapen in auto's, in garages, in tentjes⁶ in parken en bossen of op straat. Voor Valente is het onbegrijpelijk dat het Nationaal Actieplan Dakloosheid⁷ nauwelijks genoemd wordt in de begroting 2027. Uitvoering hiervan en extra maatregelen zouden topprioriteit moeten zijn, inclusief de aanbevelingen uit het evaluatierapport.⁸ Zeker gezien de ambitie in het Nationaal Actieplan Dakloosheid om nul dakloze mensen in Nederland te hebben in 2030.⁹ Valente wees erop dat het wegnemen van de oorzaken van dakloosheid speerpunt van het kabinet zou moeten zijn.¹⁰

Vraagt u de minister wat zij gaat doen om het Nationaal Actieplan Dakloosheid tot daadwerkelijke afname tot 0 dakloze mensen in 2030 te laten leiden? Welke acties onderneemt de minister (ook als coördinerend bewindspersoon) om de grandoorzaken van de stijgende dakloosheid aan te pakken?

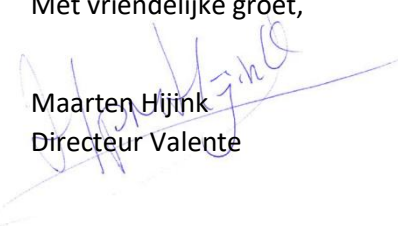
Verstevig de aanpak huiselijk geweld en neem daartoe aanvullende maatregelen

De regering kondigt diverse maatregelen aan om huiselijk geweld en femicide te voorkomen en aan te pakken. Ook worden samen met de sector extra veilige opvangplaatsen gerealiseerd, zodat hotelplaatsingen uiteindelijk hopelijk niet langer nodig zijn en Nederland in deze ook voldoet aan het Verdrag van Istanbul.¹¹ Wij vinden het van belang dat de door de regering voorgestelde maatregelen worden aangevuld met een onafhankelijke hulplijn 116¹², conform internationale verplichtingen en richtlijnen¹³. In de antwoorden van de minister op schriftelijke Kamervragen¹⁴ hierover lezen wij dat de minister nu de Nationaal Coördinator gevraagd heeft om de uitwerking en mogelijke inbedding van de hulplijn, inclusief de financiering, te onderzoeken. Valente blijft graag gesprekspartner bij de uitwerking, en vindt dat snel doorgeschakeld moet worden naar realisatie. Ook landelijke beschikbaarheid¹⁵ is snel noodzakelijk van beschermende techniek als het slachtofferdevice en AWARE¹⁶ inclusief de begeleiding. En is laagdrempelige hulp voor slachtoffers én plegers snel nodig.

Dringt u aan op snelle uitwerking van de onafhankelijke hulplijn 116, zodat deze hulplijn snel kan starten? Welke stappen zet de minister om de landelijke beschikbaarheid van het slachtofferdevice en AWARE inclusief begeleiding daadwerkelijk te realiseren? Vraagt u hoe de stand van zaken is bij de realisatie van laagdrempelige hulp voor slachtoffers én plegers? Vraagt u of voor deze drie maatregelen voldoende middelen beschikbaar zijn in de Rijksbegroting 2027?

Mocht u vragen hebben over deze brief, neem dan gerust contact op met mij op of met onze adviseur public affairs (06-21357010/lauris.vaneekeren@valente.nl). Ik wens u een goed debat toe.

Met vriendelijke groet,

Maarten Hijink
Directeur Valente

⁶ [Een dun tentdoek tussen mens en buitenwereld - Vereniging Valente](#)

⁷ [Nationaal Actieplan Dakloosheid | Eerst een thuis](#)

⁸ [Eindrapportage onderzoek voortgang Nationaal Actieplan Dakloosheid: Eerst een thuis | Publicatie | Rijksoverheid.nl](#)

⁹ [Zoals ook benoemd in de Lissabon-verklaring.](#)

¹⁰ [Column Maarten Hijink: 'In een actieplan kun je niet wonen' - Vereniging Valente](#)

¹¹ Ook cf. [Motie over het waarborgen van opvang voor slachtoffers van huiselijk geweld](#)

¹² [Petitie hulplijn 116](#)

¹³ Cf. [Verdrag van Istanbul](#), artikel 24 [GREVIO's evaluatierapport](#) Nederland (2020), aanbeveling 169 en [Europese richtlijn ter bestrijding van geweld tegen vrouwen en huiselijk geweld](#) 2024.

¹⁴ [Antwoord op vragen over de voortgang van de ontwikkeling van een laagdrempelig meldpunt zoals 116 016 voor slachtoffers van geweld in afhankelijkheidsrelaties](#)

¹⁵ [Slachtoffer \(ex-\)partnergeweld heeft vaak geen toegang tot alarm | Trouw](#)

¹⁶ [Mijlpaal: AWARE erkend als 'goed onderbouwd' in de databank Effectieve sociale interventies - Vereniging Valente](#)